

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mater Amoris Et Doloris

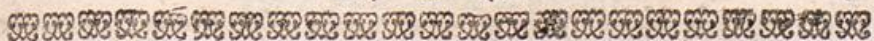
Ginther, Anton

Augustæ Vindelicorum, 1711

VD18 15312348

Consideratio V. B. Virgini Dolorosæ Nomen imponitur Maria, quod dulce & amarum est, quia amarum mare. Emblema. Aurantium, seu pomum aureum dulcia quidem saporis, sed amari corticis cum lemmate: Dulce ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47286)

CONSIDERATIO V.

B. Virgini Dolorosæ nomen imponitur **MARIA**,
quod dulce & amarum est, quia amarum mare &c,

*Et nomen Virginis **MARIA**.*

Luc. 1. 27.

1. **U**t Adam à DEO hoc nomine nuncupatus sit, in prom-
ptu causa est, quia *Homō ab humo* & Adam ab *Ada-*
ma, quæ terram significat. Cur Eva ab eodem A-
damo *Eva* fuerit vocitata, rationem Scriptura addit,
quia futura erat *Mater cunctorum viventium*, hoc e- Gen. 3. 20
nim Evæ nomen designat. Sed adverte; quemadmodum Eva in vi-
ta temporalis cunctorum viventium protoparens est, ita B. Virgo Do-
lorosa in vita spiritali & æterna, dum DEUM nobis protulit & homi-
Mater Dolorosa. F nem,

nem, atque sic fidelissima in generis humani redemptione cooperatrix extitit, longè potiore jure ac ratione cunctorum viventium ac Christi fidelium Mater est appellanda; & nunquid *Rebus conveniens nomen in omen abit*? Hinc haud immeritò inter Doctores ac SS. Patres quaestio exorta est, quare SS. Deipara non Eva, sed MARIA octavo post nativitatem suam die à SS. Parentibus Joachimo & Anna vocata sit?

B. Alb. M.
sup. Missus
c. 60.

S. August.
Serm. 2. de
Annunt.

Gen. 17. 15.

Gen. 25. 25.

S. Bernh.
sup. Sig.
Magnum.

Gen. 49. 22.

1. Reg. 25. 23.

Esth. 8. 5.

Responder B. Albertus Magnus, nequaquam conveniens fuisse, DEI Matrem Evam appellari: *Cum Sanctissima, inquit, hæc Virgo primariò electa non sit ad impertiendum nos vitã spirituali, verùm ad progignendum è castissimis virginalis uteri visceribus Dei Filium, ac mundi Redemptorem; parùm convenisset, priore nomenclaturã neglectã, unius posterioris curam habuisse.* Magnus Aurelius Augustinus alias subdit rationes, quare nomen Eva B. Virgini non convenerit: *Eva, ait, damnavit, MARIA salvavit: illa occidendo obsuit, ista vivificando profuit: illa Eva vocata extitit, ista nomen Evæ mutavit, non quidem voce, sed re. Illa omnes homines carnaliter generavit in mundum, ista spiritualiter regeneravit in cælum: illa gratiam perdidit, ista gratiam invenit: illa facta est de latere viri dormientis, ista de corde DEI vigilantis: illa viro suo occasio fuit perditionis, hæc viro, id est Christo adjutorium redemptionis &c.* O qualis discrepantia inter utramque! quàm inconveniens igitur fuisset, si utriusque idem nomen cessisset.

Sed dices, quare hæc Sacratissima Virgo non fuit appellata *Sara*, vel *Sarai*, quod nomen idem est: ac *Domina* & *Princeps plurimarum gentium*; quod adimpletum, dum Isaac, generis non duntaxat Hebraici, sed & humani delictum genuit, ex quo orbis Servator Christus suo tempore erat nasciturus? Et nunquid figurans cum figurato correspondeat, necesse est? Vel cur non nominata fuit *Rebecca*, quæ duplex mater extitit, dum uno partu Jacob & Esau progenuit; ita, subintrat hic Mellifluus, B. Virgo duplex Mater effecta est DEI & hominis, Regis & exulis, Christi & peccatoris? Cur non *Rachel*, quæ Joseph in lucem edidit verè *filius accrescentem*, qui elegantissimus Christi typus per omnem vitam extitit? Aut quare non *Abigail*, quæ iratum Davidem placavit? *Esther*, quæ Hebraicum populum ab interitu servavit? Vel denique *Anna*, quia passim à matribus nomen assumunt proles?

Verumenimverò nullum horum nominum placuit SS. Trinitati, sed voluit, ut MARIA appellaretur; ita enim insinuavit S. Joachimo

chimo & Annæ, Sacratissimis conjugibus per Angelum: *Et vocabis nomen ejus MARIAM.* Et quare MARIA vocata est? Interim libear, prudens Lector! inspicere Emblemata, in quo Aurantium malum, ob certam cum auro similitudinem sic nuncupatum, tibi exhibeo, & quia hoc pomum aureum dulcis quidem Saporis est, sed amari corticis, ideo pro lemmate inscribere placuit:

Dulce amarum.

O pientissima Virgo! rectè SS. nomen tuum MARIA cum hoc aureo pomo assimilatur, dulce enim est, sed & amarum, quam veritatem in præfenti consideratione dilucidabimus.

2. Dulce est hoc SS. nomen MARIA, quia *Dominam* significat: *S. Isidor. lib. 7. Etymolog. c. 10.* Sermone autem Syro, inquit S. Isidorus, *MARIA Domina nuncupatur: pulchrè quia Dominum genuit.* Ita in omnibus propemodùm linguis ac nationibus hoc sacrosanctum nomen exponitur, & nuncupatur DOMINA; & rectè, si enim Creator ac Dominus universorum, cui venti, mare & omnia obediunt, *erat subditus illi*, dignum & justum est, ut & ipsa omnium nuncupetur Domina creaturarum. Hinc cœlestis ille Legatus, à SS. Triade ad annunciandum Verbum incarnandum ad eam missus, non ausus est proprio illam nomine in primo ingressu suo salutare: *Ave MARIA, sed Ave gratiâ plena.* *Luc. 2. 28.* Causam subjungit Didacus Stella: *Non eam, inquit, proprio nomine nuncupavit propter suæ dignitatis altitudinem,* non enim in hoc terrarum orbe moris est, ut Imperatores, Reges ac Principes etiam in familiari alloquio proprio nomine salutemus. Disce hîc reverentiam, disce amorem erga hoc SS. Nomen, si enim Domina est, quia peperit nobis mundi Dominum, ubi amor, ubi cultus, ubi nostrum erga eam obsequium? Si in SS. Nomine JESU omne genu flectitur, *cœlestium, terrestrium & infernorum,* oportet, ut & nos hoc dulcissimum Nomen MARIÆ summâ, quâ decet, demissione veneremur. *Philipp. 2. 10.*

3. Aliud pulcherrimum argumentum pro Dominio MARIÆ annotavit S. Bonaventura, qui in exemplum formosissimam illam reginam Esther adducit, quam duæ ad Assuerum regem comitatæ sunt ancillæ, quarum uni Esther ob corporis teneritudinem innitebatur, altera verò hanc Dominam suam secuta, defluentia colligebat vestimenta: *Cùmque regio fulgeret habitu, & invocasset omnium Rectorem & Salvatorem.* *Esther. 15. 5.*

rem DEUM, assumpsit duas famulas &c. *Supra quod pereleganter memoratus Doctor Seraphicus: Due famule, inquit, quarum Regina est MARIA, sunt Angelica & humana natura. Humana est famula illa, que sequitur Dominam, in mundo colligens vestimenta Domine, hoc est, virtutes, & exempla MARIE: Angelica verò est illa altera, super quam in cælo innititur, sed sociando ac deliciando cum Angelis &c.* Hinc optimè observat Magnus ille Cancellarius Parisiensis, quòd regnum DEI in duas partes divisum rectè dici possit, cujus pars una justitia, alia misericordia est; justitiam sibi Filius reservat, cui Pater dedit omne judicium, alterum regni dimidium, hoc est, misericordiam MARIE contulit.

Audi & Arnoldum Carnoreusem: Christus, ait, est Dominus, MARIA Domina, constituta quippe est super omnem creaturam, & quicumque JESU curvat genu, Matri quoque prorsus supplicat. O planè immensam hujus SS Nominis MARIE dignitatem! Erige te, quicumque tandem es, Serve & Cliens Mariane! erige, inquam, te, non enim duntaxat potentem, sed & clementissimam, ac benignissimam habes Dominam, quam, si sincero ac filiali amore diliges, in omnibus tuis, tum animæ, tum corporis necessitatibus senties propitiam: *Mergar*, dicit quidam devotus Asceta, licet inferis collo tenens, inde cæli Reginam in opem vocabo, miserationi ejus integrè me committam: nemo enim potest inter MARIE brachia perire; & S. Ephrem: *Nomen MARIE, inquit, est reseratorium porte cæli.* Vide hîc, anime mi! quàm dulce sit nomen MARIE.

4. Dulce insuper est SS. Nomen MARIA, quia juxta S. Ambrosium idem significat, quàm DEUS ex genere meo; vel potius: *Filius DEI ex genere meo*; quid excellentius, & quid dulcius? Item *Illuminata, & Illuminatrix*; ita D. Eucherius; sicut enim luna, testis in cælo fidelis, à sole illuminata universæ terræ, cum plena est, de nocte intempesta suam communicat lucem: ita B. Virgo, quæ *pulchra ut luna*, à Christo (Mystico justitiæ Sole) participatum lumen non Apostolis, Evangelistis, primis Martyribus ac Christianis duntaxat, dum adhuc in vivis erat, sed & omnibus Christicolis, ac præsertim de salute æterna periclitantibus, atque in umbra mortis sedentibus communicavit, & etiamnum hodie communicare affolet. Proin rectè illius SS. Nomen interpretatur *Illuminata & Illuminatrix*. Audiamus S. Bonaventuram: *Ipsa est, inquit, cujus vita gloriosa lucem dedit seculo, ipsa est lucerna Ecclesiæ ad hoc illuminata à DEO, ut per ipsam à tenebris mundi illuminaretur Ecclesiæ &c.*

5. Exponitur ulterius hoc SS. Nomen MARIA, *Stella maris*. S. Bernh
 Ira Mellissus: *Nomen Virginis MARIA*, inquit, *quod interpretatum hom. 2. sup.*
Maris Stella dicitur; ipsa est præclara & eximia Stella super hoc mare ma- *Missus.*
gnym & spatiosum sublevata, micans meritis, illustrans exemplis. Et Eu- *Euseb. Emess.*
 sebius Emesenus auctor antiquissimus homilia in Epiphaniam Domini *hom. in E-*
 ita de hoc Nomine disserit: *Veniunt, ait, Magi Bethleem, stat supra do-* *piph.*
num illam, in qua erat Virgo MARIA, stat stella supra stellam, MARIA
enim stella maris interpretata est. Stella itaque Filius, stella & Mater;
stella oritur de stella, sed major que oritur, quam illa, de qua oritur &c.
 Et quemadmodum per hanc maris stellam inter tot ventorum ac pro-
 cellarum furias navigantes ad optatum diriguntur portum, ne in Sco-
 pulos, Syrtes, Scyllas, Charybdes impingant, ac pereant, ita per MA-
 RIAM Christiani diriguntur ad gloriam & salutem obtinendam æternam;
 undè rectè Seraphicus Doctor: *Legitur, inquit, & verum est, S. Bonav. in*
quòd nantarum mos est, ut cum in aliquam terram navigare disponant, unum *Spec. B. V.*
fidus eligant, cujus signo luce radiante in eam, quam desiderant partem pos-
sint sine errore adduci; Tale certè officium est Stelle nostre MARIE, que
navigantes per mundi mare in navi innocentie, vel penitentie dirigit ad lit-
tas celestis patrie.

Vide ex his anime mi! atque considera, quàm dulce ac gratiosum
 sit hoc Sacrosanctum Nomen MARIA; Etsi Romani olim in omni ho-
 stili incurfu ad suum Capitolium confugiebant, Babylonij ad turrim
 Babel, Burgundi ad Burgum &c. ita Sodales ac Clientes Mariani
 ad MARIAM, velut ad turrim fortissimam contra omnes inimicorum
 assaultus se conferant, *quia Turris fortitudinis est à facie inimici.* Imò *Psal. 60. 4.*
 hoc SS. Nomen non turris dumtaxat fortissima est, sed & civitas inex-
 pugnabilis, ita Vates Regius: *Qui diligunt Nomen ejus, habitabunt* *Psal. 68. 37.*
in ea; hoc est sub securissimo tanti Nominis patrocínio, tanquam in
 munitissimo propugnaculo contra omnes hostium incurfus. Audi pro
 tuo solatio & S. Birgittam, imò ipsam SS. Deiparam ad hanc Divam
 loquentem: *Omnes demones verentur hoc Nomen, & timent, qui an-* *S. Birgitt.*
dientes hoc Nomen MARIA, statim relinquunt animam de unguibus, qui- *lib. 1. Rev.*
bis tenebant eam. *c. 9.*

6. Verùm progrediamur in expositione hujus SS. Nominis MA-
 RIÆ ulterius; & quid audio? ergo hoc dulce Nomen amarum sit?
 quinimò amarissimum: *Myrrha maris est, ita SS. Ambrosius, Hiero-* *S. Ambros. lib.*
nymus, Epiphanius & alij, quod colligunt ex duobus nominibus Heb- *de Institut.*
raï. *Virg. & alij.*

raicis, videlicet *Mor*, quod myrrham, & *Jan*, quod mare significat; fuit ergo hæc dulcis Virgo præ cunctis quidem mortalibus gratiâ plenissima, sed & innumeris ac planè immensis amaritudinibus in anima repleta, quæ jam tunc temporum intervallo vix in lucem edita cum Noëmi dicere poterat: *Ne vocetis me Noëmi, id est pulchram, sed vocate me Mara, id est amaram, quia amaritudine valde replevit me Omnipotens.* Et si S. Joanni Damasceno, S. Bonaventuræ, B. Alberto Magno ac pluribus alijs SS. Patrum credimus, juxta etymon sui SS. Nominis **MARE AMARUM** per omne vitæ curriculum extitit, hoc enim propriè illius Nomen indicat. O Beatissima! Si conveniunt rebus nomina sæpe suis, quid adhuc erit de te? *Martyres*, inquit S. Jo. Damascenus, à glorioso passionum triumpho nominantur, & **MARIA** à futuro dolore capit nomenclationem, dum mare amarum interpretatur.

S. Jo. Damasc. l. 4. c. 15.

Perlegantem de hac veritate nobis subministrant figuram Sacræ Paginæ. Cùm regnante Pharaone in Ægypto immanissimo tyranno omnes Hebræorum masculi in profluentem, velut canes vitâ indigni abjicerentur, & amarissimus parentes inter ac amicos exoriretur luctus, Amramus & Jochabeta Israëlita & pijsimi conjuges filiam calamitosa tunc temporum intervallo natam in memoriam hujus ac tantæ amaritudinis **MARIAM**, id est, inquit Cornelius & passim alij, *Myrrham maris* appellarunt, quæ Maria Moysen fratrem suum germanum in scirpea fiscella in Nilo expositum, ambulans in ripa observavit, matricque jussu Therncut filia Regis nutriendum, & donec adoleceret, educandum reddidit. Tandem grandior facta, & permanens virgo, sicut Moyses virorum, ita illa mulierum dux in transitu maris Rubri extitit: *Sumpsit ergo MARIA Prophetissa, soror Aaron, tympanum in manu sua, egressæque sunt omnes mulieres post eam &c.*

Exod. 2, 4.

Exod. 15, 20.

S. Ambr. Exhort. ad Virg.

1. Reg. 25.

S. Bonav. de laud. Virg. c. 7.

Vide hic prudens Lector! antiquissimam Mariani Nominis etymologiam. Hæc **MARIA** Virgo, subintrat hic D. Ambrosius, soror Moysis & Aaron typus fuit interieratæ Virginis ac Matris **DEI MARIÆ**, illa myrrha maris in umbra vocabatur, & hæc in veritate erat myrrha maris amarissima, imò mare amarum & pelagus omnium dolorum: *Sicut nomen ejus, sic & ipsa.* Et licet in mare diversa se se effundant flumina, ac desuper dulcibus rigerur cœli pluvij, mare tamen amarum perseverat, unde lemma: *Nil de falsedine linquit; ira & in mare mysticum, MARIAM, quamvis omnia flumina, id est, teste S. Bonaventura, gratiæ & charismatum dona intrare soleant, nil tamen hoc mare quidquam de falsedine perdit, sed mare amarum permanet: Sicut nulla,*
ait

ait Hadrianus s Lyraeus, in mari gutta est, quae amara non sit, sic nullum Mariae vite momentum, quod plurimarum afflictionum & arumnarum non imbuat amaritudo. Et hoc significat SS. Nomen MARIA, cujus si verifilij ac clientes esse discipimus, sine animi amaritudine recordari non possumus.

7. Habet autem hoc admirabile & gloriosum Nomen quinque litteras, dignas, ut à nobis intellectu attentiore considerentur. De Davide tum adhuc puero pastoritio recensent Regum libri, quòd contra Goliath pugnaturus quinque limpidissimos lapides de torrente elegerit, quorum unum fundae imposuit, in quo nomen Josue (per anagramma O JESU) erat exaratum, in cujus SS. Nominis virtute gigantem prostravit, & insignem ab eo reportavit victoriam: *Et misit manum suam in peram, tulitque unum lapidem, & fundam jecit, & circumducens percussit Philisteam in fronte: & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciem suam super terram &c.* En perelegantem typum SS. Nominis JESU & Quinque SS. Vulnerum ejus, unde rursus S. Bonaventura: *Sicut Christus, ait, quinque Vulneribus suis contulit planè remedia mundo; sic MARIA suo sanctissimo Nomine confert quotidie peccatoribus veniam in hoc mundo: intellige per potentissimam suam intercessionem, quia Mediatrix, Adjutrix, Reparatrix, Illuminatrix, & Advocata est, ita SS. Nomen ejus MARIA.*

De fortissima Judith commemorant Sacrarum Litterarum Interpretes, quòd quinque pretiosis gemmis, quas in Sandalijs suis collocaverat, Holofernus animum obcaecaverit, atque in sui amorem attraxerit: *Sandalia ejus rapuerunt oculos ejus &c.* Plus virtutis in Nomine MARIAE, singulae enim litterae pretiosae sunt gemmae, quibus animae tuae hostes poteris debellare &c.

M. Margaritam denotat, de qua lemma: *Caelo secunda parente; solet enim Margaritha è distillante, limpida & purissima roris caelestis guttula confici, & intra concham reponi: ita in utero B. Virginis Verbum Divinum cum natura humana hypostaticè unitum est.*

A. Adamantem indicat, de quo lemma: *Gemma pretiosior omni, Talis adamas B. Virgo erat, cujus dignitas tanta est, eò quòd Mater*

S. Th. 1. p.
q. 25. ad 6.
a. 4.

Mater DEI sit, ut, teste Doctore Angelico, non solum omnium hominum, sed & Angelorum excedat dignitatem, excellentius enim est esse Matrem Principis, quam ministrum &c.

R. **R**ubinum designat, de quo lemma: *Cruore notabilis ipso*; quod enim rubicundior, eò & pretiosior esse solet; hinc & rubore sua passionem exprimit. Ejusmodi rubinus SS. Deipara in cruenta Filij passione extitit, & licet ipsa Sanguinem suum non fuderit, Christi tamen pretioso Sanguine stans juxta crucem abundè rigata, atque delibuta est, ubi *Sanguis sanguinem tetigit*.

Dioscorid.
l. 5. c. 160.

I. **I**aspidem demonstrat cum lemmate: *Vivore perenni*. Est autem Jaspis subviridis caloris & pellucidus, spei humanæ symbolum; sed optimus ille est, cui alba linea transversa est; éstque singulare, teste Dioscoride, contra venena & veneficia amuletum. O Beatissima Virgo! quid SS. Nomen tuum aliud nobis est, quam ejusmodi salutaris Jaspis, spes & amuletum contra omnes diabolicos & malorum insultus, ac præsertim tunc in ultimo agone, ex quo nobis pendet æternitas? *Qui hoc Nomen retinet*; ait Seraphicus, *non expavescet in puncto mortis*.

S. Bonav. in
Psalm. B. V.

A. **A**methystum ostendit cum lemmate: *Miscetur viola roseis*. Ita S. Isidorus Amethystum describit: *Amethythus purpureus est permixto violaceo colore & quasi rose nitore*; Symbolum autem perfectæ charitatis & humilitatis est. Et quid, obsecro, humilius Ancillæ Domini? & quis unquam majore in DEUM & proximum excelluit charitate? O MARIA, finio cum Mellifluis, O Nomen suavissimum: *certè non sum dignus te nominare; sed si non sum dignus propter me, sum dignus propter te, quia tu es digna nominari, & ab omnibus amari, & revereri, quia per te gratiam acquirimus, & gloriam impetramus*.

S. Isid. l. 10.
Eshymol.
c. 2.

S. Bernh.
hom. 2. sup
Missus.

CON-